

Θέατρο

Θέατρο Τέχνης: Τζ. Μπάρρυ «Ο γάμος της Μπάρμπαρα». Α. Τσέχωφ «Αίτηση σε γάμο». Εύγ. Ο' Νήλ «Στις θάλασσες του Βορρά»

Εάν ρίξει κανείς μία ματιά, στα έργα που μάς παρουσίασε φέτος το «Θέατρο Τέχνης» θα διαπιστώσει άμεσα πως η πιο άρτια παράσταση του ήταν το «Εμείς κι' ο Χρόνος» του Πρίσλεϊ που δόθηκε για έναρξη παράστασης του θεάτρου. Όλη η σειρά των έργων που επακολούθησε στάθηκε, άλλο περισσότερο άλλο λιγότερο, σε χαμηλότερο ποιητικό επίπεδο από το πρώτο. Δέ θάταν άσκοπο να σταθούμε στους λόγους. Ο πρώτος είναι ο γνωστός λόγος της ανάγκης της οικονομικής επιδίωξης του θεάτρου. Είναι η θεατρική κρίση που επιβάλλει διακριτικό ανέτασμα μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Έτσι τα έργα δεν ώριμάζονται πριν ανέδουν, στις δοκιμές, αλλά δίνονται σε πρώιμες φάσεις πράγμα που φαίνεται έντελως ξεκάθαρα από τις σκηνές εκείνες που βρίσκονται σε αδυναμία να δώσουν μία πραγματική συγκίνηση στο θεατή. Θάταν όμως μοιρολατρικό να κατοχυρωθεί κανείς πίσω απ' αυτήν, την αναμφισβήτητη αίτια, και να μην προσπαθήσει να φωτίσει και ένα δεύτερο λόγο

που νομίζουμε ότι είναι εξ ίσου σοβαρός με τον πρώτο. Κι' αυτός είναι ότι, τα έργα που είδαμε ν' ανεβαίνουν ως σήμερα δεν παρουσίασαν καμιά ένδεκτη, ούτε φώτισαν κανένα σκοπό. Αντίθετα μάλιστα, διαλεγμένα τυχαία απ' το παγκόσμιο ρεπερτόριο χωρίς το πρωταρχικό κριτήριο της αναγκαιότητας της εποχής, (ειπώθηκε μάλιστα πως απορρίφθηκαν έργα του Όντας και άλλων Αμερικανών συγγραφέων γι' άριστερά) έμπόδισαν το σκηνοθέτη και τους ήθοποιούς να δουλέψουν δημιουργικά πάνω στο πλούσιο υλικό που τους παρέχει το τραγικό εάθος και το μεγαλείο της σύγχρονης ζωής. Λίγως αυτό το υλικό μένει κανείς πάντα προσηλωμένος σε ξεπερασμένες μορφές αισθητικής αντίληψης, άνίκανος να κάνει το παραμικρό ανανεωτικό έργο. Έτσι, αυτή η απομόνωση που στάθηκε έμπόδιο στο ξεπέραςμα της πρώτης επιτυχίας, έχει μόνο δέν καθιερώνεται, ύστερα από ένα χρόνο σχεδόν δουλειάς, το θέατρο, ως αναγκαίο καλλιτεχνικό συγκρότημα του τόπου, μα κάνει, μέρα με τη μέρα, προεληγματική την επιδίωξή του. Αυτές οι παρατηρήσεις, άπευθύνονται: έχει ο' ένα τυχαίο θέατρο, μα ο' ένα συγκρότημα που ξεκίνησε και είχε τις δυνατότητες να δημιουργήσει μία δικιά του σχολή στον τόπο μας.

Τά τρία μονόπραχτα που είδαμε τελευταία, παρουσιάζουν άκριβως τά χαρακτηριστικά που διαπιστώσαμε πιο πάνω.

Μάταια θ' αναζητήσει κανείς για ποιο λόγο άνεδαχε «Ο γάμος της Μπάρμπαρα» του Τζ. Μπάρρυ. Είναι ένα μονόπραχτο που προσπαθεί να δημιουργήσει μία επιφανειακή συγκίνηση. Κάποιο ενδιαφέρον παρουσιάζει, απ' την τεχνική του συγκρότησης, στο σκηνικό παιχνίδι που στήνεται στις αναπλαστικές ψευδαισθήσεις του γέρο-συνταγματάρχη. (Υπάρχουν στο παγκόσμιο ρεπερτόριο μονόπραχτα-άριστουργήματα που θα μπορούσαν κάλλιστα να αντικαταστήσουν το κομμάτι του Μπάρρυ). Η «Αίτηση σε γάμο» του Τσέχωφ δέν είναι φάρσα. Τά στοιχεία φάρσας που βρίσκει κανείς ο' αυτό το κομμάτι (οι σκύλοι Φλίπ και Φλάκ κ.λ.π.) είναι η άπαράιτητή επίταση που έχει άνάγκη μία μονόπραχτη κωμωδία ήθων. Τό να ξεκινήσουμε απ' αυτό και να δώσουμε τό έργο όμοια με ένα σκέτος επιθεώρησης είναι λάθος.

Τό μονόπραχτο του Ό Νήλ «Θάλασσες του Βορρά» ήταν τό πιο άνδιαφέρον κομμάτι της παράστασης. Είναι από τά δυνατότερα μονόπραχτα του άμερικανού δραματουργού.

Γενικότερα θάχε κανείς να παρατηρήσει απ' την παράσταση, με εξαίρεση ίσως τό «Γάμο της Μπάρμπαρα», μία προχειρότητα στην έρμηνεία από μέρους των ήθοποιών, χωρίς να μπορεί δυστυχώς να εξαίρεσει κανείς απ' αυτή και ήθοποιούς με τόσο άξιες προηγούμενες επιτεύξεις.